

- Jeg vil ikke ha på meg «kukdrakten»

Kunstner og firebarnsmor Therese Myran mener det er på tide vi tar et oppgjør med ideen om at en kunstner må ofre alt. Også familien sin.

Mannsdominert kunstbransje: - Det kan ikke være sånn at alle kvinner må bli skamløse for å få samme status som mannlige kunstnere, sier kunstneren Therese Myran. FOTO: ANNEMONA GRANN

ANNEMONA GRANN

☎ 481 85 875

🕒 Publisert: 09.04.2018 14:03

🔄 Sist oppdatert: 09.04.2018 14:03

Menn dominerer kunstmarkedet i Norge. De ti kunstnerne som selger mest og tjener mest, og dermed mottar høyest utbetaling av følgerettsvederlag fra BONO, er alle menn, ifølge rapporten «Kunst i tall» som Kulturrådet står bak. [Adresseavisen har sett nærmere på årsakene til dette gjennom flere reportasjer](#) +

Vil båssettingen til livs

For kunstneren Therese Myran er det åpenlyst at det må skje en endring. Hun mener også at det er på tide å få bort båssettingen i kunsten.

- Det kan ikke være sånn at alle kvinner må bli skamløse for å få samme status som mannlige kunstnere. Det må være plass til alle varianter av kvinnelige kunstnere, sier Myran og understreker at det er på høy tid at stigmatiseringen tar slutt. Det må bli rom for alle mennesketypene blant kunstnere, uavhengig av kjønn.

Les også: - [Jeg er faktisk ganske rasende](#)

Etterlyser mangfold

- Det er jo mangfoldet av mennesketyper kunsten bør representere. Og da spiller det ingen rolle om det er «sprekk eller om det stikker ut», for å si det på den måten. Satt på spissen er det nesten sånn at vi må kle oss i «kukdrakt». Men jeg vil ikke ha på meg den «kukdrakten», jeg vil bestemme selv hva jeg skal «ha på meg», sier Myran og fortsetter:

THERESE MYRAN

- Therese Myran (f. 1973) er billedkunstner bosatt i Trondheim.
- Hun tegner, maler og spraylakerer på lerret, pleksiglass, treplater og metall.
- Myran er utdannet grafisk designer, og er i tillegg adjunkt i realfag og kunst- og håndverk.
- Hun jobber ekspresjonistisk i skjæringspunktet mellom figurativt og abstrakt.
- Hun er medlem av Norsk forening for uavhengige kunstnere, Trondhjem Kunstforening og Heimdal Kunstforening.

SKJUL ^

- Det er to setninger jeg hører ofte, og som jeg har hørt så lenge jeg har jobbet som kunstner. Det ene er at du må ofre alt for kunsten, og det andre er at du må ta mer plass, slik menn gjør. Og dette hører jeg fra kuratorer, gallerister, folk ved museene og andre kunstnere, sier Therese Myran og tilføyer at hun forsøker å gjøre begge deler, men får det ikke helt til.

Les også: [Dobbel popup-utstilling midt i julestria](#) ⊕

Vil ikke ofre seg for kunsten

- Jeg lurer av og til på om det er sånn det har blitt, at den som ofrer alt for kunsten, også må ofre familien sin. Kvinner er kanskje mer veltilpassede kunstnere som ikke tar risikoen med å ofre alt. Men hva betyr det egentlig å ofre seg for kunsten, spør Myran.

- Og når det gjelder tidsbruk så leverer kvinner på alle områder, så hvorfor skulle de ikke levere i kunsten også? Men istedenfor å gå på bar å drikke med kompis, henter kvinner barna i barnehagen. De havner ikke utenfor på samme måten som menn har en tendens til, sier Myran. Hun blir provosert av at mange forbinder omsorg for barna med et dårlig kunstnerimage. Og hun savner anerkjennelse for sine valg. Hun mener vi må bli mindre opptatt av kunstnerimage og hva kunstnere ofrer, og mer opptatt av hva kunstnerne leverer, og hva de skaper.

Like fri som musikk

- Jeg skulle ønske billedkunst var like fri som musikk. Folk hører jo musikk uten å tenke på hvem som har laget det. Det er noe rart i det at vi er så opptatt av om kunstneren er kvinne eller mann. Vi snakker ofte om kvinnekunst, men aldri om mannekunst, sier kunstneren.

Hun er klokkeklar på at galleristene og museene har mye makt, og at de må være bevisste ansvaret med å fremsnakke kvinner på samme vis som de gjør med menn.

Les også: [Trøndersk kunstnerkomet trakk fulle hus i Oslo](#)

Umoderne kunstnerimage

- Jeg tror mye handler om det gamle bilde av hva et kunstnerimage er, og ikke minst den allmenne oppfatning av hva en kunstner skal være. Vi kan ikke holde på sånn på 2000-tallet, at ideen om det

mannlige kunstgeniet fortsatt skal definere verden, sier [Johan Börjesson, direktør ved Trondheim kunstmuseum](#). Han mener vi må ta et oppgjør med ideen om at en kunstner er identisk med et mannlig geni.

Direktør for Trondheim kunstmuseum Johan Börjesson mener det er på tide vi tar et oppgjør med ideen om at en kunstner er identisk med et mannlig geni. FOTO: ADRESSEAVISEN

- Se på Vanessa Baird. Hun er trebarnsmor og en av vår tids fremste kunstnere. Det skorter ikke på dyktige kvinnelige kunstnere, tvert imot. Likevel er det verdt å ta en titt på hvem som får separatutstillinger her til lands, sier Börjesson.

Må løfte seg selv frem

Kunsthall Trondheim har vært bevisste på kvinnenadelen helt siden åpningen. Åpningsutstillingen i 2016 var en utstilling med kvinnelige kunstnere.

- Det er nå virkelig bra timing for at kvinnelige kunstnere kan løfte seg selv frem, i lys av Metoo-bevegelsen. For det handler jo ikke om kunsten i seg selv, men om samfunnet vi lever i, og der har alle et ansvar. Og derfor er vi veldig bevisste på å presentere kvinnelige kunstnere, sier Katrine Elise Pedersen, assisterende kurator ved Kunsthall Trondheim. I likhet med Börjesson tror også hun mannsdominansen i kunstmarkedet henger sammen med den historiske tanken om den mannlige kunstneren som et geni.

- Vi er veldig bevisste på å presentere kvinnelige kunstnere, sier Katrine Elise Pedersen, assisterende kurator ved Kunsthall Trondheim.

Fortsatt gamle oppfatninger

- Metoo har vist at mange av de gamle oppfatningene om kvinner og menn fortsatt er her. Og her til lands har vi kanskje trodd vi har kommet lenger i likestillingskampen enn hva vi faktisk har, sier Pedersen.

THERESE MYRAN

- Therese Myran (f. 1973) er billedkunstner bosatt i Trondheim.

- Hun tegner, maler og spraylakerer på lerret, pleksiglass, treplater og metall.
- Myran er utdannet grafisk designer, og er i tillegg adjunkt i realfag og kunst- og håndverk.
- Hun jobber ekspresjonistisk i skjæringspunktet mellom figurativt og abstrakt.
- Hun er medlem av Norsk forening for uavhengige kunstnere, Trondhem Kunstforening og Heimdal Kunstforening.